

помагалъ на хората. Помагалъ на хората, но и той умрълъ. И послѣ го величаятъ! Казвамъ: не вѣрвамъ въ пѣкари, които умиратъ. Тукъ лежи покойникъ, еди-какъвъ си писатъ, цѣли томове написалъ. Цѣли томове написалъ, но и той умрълъ. Азъ не вѣрвамъ въ такъвъ писатъ. И слѣдователно, всички наши величия, всички наши величини, въ които вѣрваме, сѫ все на гробищата и отъ тѣхъ чакаме вдъхновение! Ще идемъ на гробищата и ще питаме: какво ще ни кажете вие, какъ трѣбва да се живѣе? Единъ отъ израилскитѣ царе, царь Сауълъ, слѣдъ като обѣрка работитѣ си, слѣдъ като изгуби своята сила, отчужди се отъ Бога. Слѣдъ като се отказалъ отъ Бога, нападнаха го филистимцитѣ. Той бѣше издалъ единъ законъ, че който се занимава съ духове да бѫде убитъ. Обаче, той самъ нарушава своя законъ. Прѣоблича се въ дрехитѣ на гробаритѣ, за да не бѫде познатъ, и извиква една врачка, която имала съобщения съ духоветѣ. Казва ѝ: „Моля ти се, да питашъ нѣкой умрълъ, каква сѫдба ме чака, какво ще ме постигне“. Врачката му казва: „Ти искашъ да ме туришъ въ изкушение. Нали знаешъ, че има законъ въ държавата, споредъ който всѣки, който се занимава съ туй учение, главата му пада“. — Не се бой, азъ съмъ онзи, който е издалъ закона. „Е, щомъ си ти, който издавашъ законитѣ, ще извикамъ Самуила“. И какво му казва Самуилъ? — Защо ми досаждашъ, защо ме беспокоишъ и карашъ да излизамъ? „Намирамъ се въ едно тѣсно място, не мога да разрѣша единъ важенъ въпросъ. Какво ще стане съ мене?“ Казва му Самуиль: „Ако Господъ те оставя и не ти отговаря, утрѣ и ти ще дойдешъ при мене“. И дѣйствително, всички хора говорятъ все за умрълитѣ. Е, знаете ли, моите дѣдо какъвъ учень човѣкъ бѣше, колко уменъ бѣше, пъкъ какво здраве имаше той, но умрѣ. Пъкъ имахъ другъ единъ дѣдо, той бѣше свещеникъ, какъ хубаво знаеше да пѣе — отлично пѣние бѣше неговото! Отличенъ човѣкъ бѣше той, бѣденъ, но и той умрѣ. Дойде слѣдъ него онзи младиятъ, който казва: е, едно врѣме имахъ азъ една женица, жена и половина бѣше тя, красива, умна, отъ знатенъ родъ, но умрѣ, прѣчути ми тя сърцето! Счупено му било сърцето! Той не говори истината.